

Mål C-439/09

Pierre Fabre Dermo-Cosmétique SAS
mot
Président de l'Autorité de la concurrence
och
Ministre de l'Économie, de l'Industrie et de l'Emploi

(begäran om förhandsavgörande
från Cour d'appel de Paris)

”Artikel 101.1 och 101.3 FEUF — Förordning (EG) nr 2790/1999 — Artiklarna 2 4 —
Konkurrens — Konkurrensbegränsande förfarande — Selektivt distributionsnät —
Kosmetika- och kroppsvårdsprodukter — Allmänt, absolut förbud mot
nätförsäljning — Förbud som leverantören ålagt de auktoriserade återförsäljarna”

Förslag till avgörande av generaladvokat J. Mazák, föredraget den 3 mars
2011 I - 9422
Domstolens dom (tredje avdelningen) av den 13 oktober 2011 I - 9447

Sammanfattning av domen

1. *Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Skadlig inverkan på konkurrensen — Selektivt distributionssystem — Skyldighet enligt en avtalsbestämmelse att sälja vissa kosmetika- och kroppsvårdsprodukter på en fysisk plats i närvaro av en utbildad apotekare — Otillåtet om det inte är motiverat av de saluförda produkternas egenskaper (Artikel 101.1 FEUF)*

2. *Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — Förbud — Gruppundantag — Vertikala avtal — Förordning nr 2790/1999 — Selektivt distributionsavtal — Avtalsbestämmelse som i praktiken förbjuder internet som saluföringsmetod för de produkter som avses i avtalet — Omfattas inte*
(Artikel 101.3 FEUF; kommissionens förordning nr 2790/1999, artiklarna 2 och 4 c)

1. Artikel 101.1 FEUF ska tolkas så, att en avtalsbestämmelse inom ramen för ett selektivt distributionssystem enligt vilken försäljning av kosmetika och kroppsvårdsprodukter ska ske på en fysisk plats för vilken kriterierna är precist definierade och med obligatorisk närvaro av en utbildad apotekare, som medför ett förbud mot nätförsäljning, ska anses ha till syfte att begränsa konkurrensen i den mening som avses i nämnda artikel om det av en individuell, konkret bedömning av avtalsbestämmelsens innehåll och mål och det ekonomiska och juridiska sammanhang den ingår i framgår att den med hänsyn till de aktuella produkternas egenskaper inte är objektivt motiverad.

Såsom kommissionen har påpekat minskar avtalsbestämmelsen i fråga avsevärt en auktoriserad återförsäljares möjlighet att sälja produkterna till kunder utanför sitt avtalade distrikt eller verksamhetsområde, genom att en form för saluföring som inte kräver att kunderna förflyttar

sig fysiskt i praktiken utesluts. Denna bestämmelse kan således begränsa konkurrensen inom denna bransch.

Domstolen har dock i sin praxis fastslagit att det finns berättigade krav, såsom upprätthållande av en fackhandel som kan erbjuda särskild service för tekniskt avancerade produkter av hög kvalitet, vilka kan motivera en konkurrensbegränsning gällande priserna till förmån för en konkurrens som grundar sig på andra faktorer än priser. Selektiva distributionsystem utgör alltså en konkurrensfaktor som är förenlig med artikel 101.1 FEUF genom att de syftar till ett legitimt resultat, nämligen att förbättra konkurrensen där den inte enbart utövas på grundval av priserna. Det är inte förbjudet enligt artikel 101.1 FEUF att upprätta ett sådant system, förutsatt att valet av återförsäljare sker enligt objektiva kriterier av kvalitativ natur som fastställs på ett enhetligt sätt gentemot alla de återförsäljare som kan komma i fråga och tillämpas utan diskriminering, att produkten i fråga har egenskaper som fordrar ett sådant distributionssystem, på så sätt att ett sådant

distributionssystem krävs för att bevara produkternas kvalitet och säkerställa att de handhas på ett riktigt sätt, och slutligen att föreskrivna villkor inte går utöver vad som är nödvändigt.

Vad specifikt gäller försäljning av kosmetika och kroppsvårdsprodukter kan syftet att skydda produkternas prestige inte rättfärdiga en konkurrensbegränsning och kan således inte motivera att en avtalsbestämmelse med detta syfte inte ska omfattas av artikel 101.1 FEUF.

(se punkterna 38, 40, 41, 46 och 47
och domslutet)

2. Artikel 4 c i förordning nr 2790/1999 om tillämpningen av artikel 101.3 FEUF i fördraget på grupper av vertikala avtal och samordnade förfaranden ska tolkas så, att gruppundantaget enligt artikel 2 i nämnda förordning inte är tillämpligt på ett selektivt distributionsavtal innehållande en bestämmelse som i praktiken förbjuder internet som saluföringsmetod för de produkter som avses i avtalet. Däremot kan ett sådant avtal på individuell basis omfattas av undantaget i artikel 101.3 FEUF om villkoren i den bestämmelsen är uppfyllda.

Det framgår av artikel 4 c i förordning nr 2790/1999 att undantaget inte ska tillämpas på vertikala avtal som direkt eller indirekt, ensamt eller i kombination med andra faktorer som parterna kontrollerar, har till syfte att begränsa aktiv eller passiv försäljning till slutanvändare av medlemmar i ett selektivt distributionssystem som driver verksamhet i detaljhandelsledet, med undantag för möjligheten att förbjuda en medlem av detta system att idka verksamhet utifrån en icke-auktoriserad etableringspunkt. En avtalsbestämmelse som den aktuella, som i praktiken förbjuder internet som saluföringsmetod, har åtminstone till syfte att begränsa passiv försäljning till slutanvändare som önskar göra inköp via internet och som befinner sig utanför det fysiska distriktet för den berörda medlemmen i det selektiva distributionssystemet. En etableringspunkt i den mening som avses i artikel 4 c i förordning nr 2790/1999 avser enbart försäljningsställen där direkt försäljning sker. En avtalsbestämmelse som i praktiken förbjuder internet som saluföringsmetod kan således inte betraktas som en bestämmelse som förbjuder medlemmarna i det berörda selektiva distributionssystemet att idka verksamhet utifrån en icke-auktoriserad etableringspunkt i den mening som avses i nämnda artikel 4 c.

(se punkterna 53, 54, 56, 58 och 59 samt
domslutet)